

Hrvatsko
mirovinsko
osiguravajuće
društvo

IZJAVA O NAČELIMA ULAGANJA

U PRIMJENI OD 21.12.2021

HRVATSKO MIROVINSKO OSIGURAVAJUĆE DRUŠTVO D.D.

SADRŽAJ:

1. UVOD.....	3
2. OSNOVNA NAČELA ULAGANJA	3
ODRŽIVOST ULAGANJA	4
3. STRATEGIJA ULAGANJA IMOVINE	5
4. INVESTICIJSKI PROCES DONOŠENJA ODLUKA	6
5. UPRAVLJANJE RIZICIMA	8
6. ZAVRŠNE ODREDBE	12

Temeljem članka 91. Zakona o mirovinskim osiguravajućim društvima (NN 22/14, 29/18 i 115/18, dalje u tekstu: Zakon) i Pravilnika o dozvoljenim ulaganjima i ograničenjima ulaganja imovine za pokriće tehničkih pričuva mirovinskog osiguravajućeg društva (NN 2/20, dalje u tekstu: Pravilnik), Uprava Hrvatskog mirovinskog osiguravajućeg društva d.d., Gradišćanska ulica 26 (dalje u tekstu: Društvo), usvojila je dana 09.12. 2021. godine

IZJAVU O NAČELIMA ULAGANJA

1. UVOD

Društvo odvojeno vodi imovinu za pokriće tehničkih pričuva (dalje u tekstu: Imovina):

- iz OBVEZNOG mirovinskog osiguranja za doznake iz obveznih mirovinskih fondova,
- iz DOBROVOLJNOG mirovinskog osiguranja za doznake iz otvorenih dobrovoljnih mirovinskih fondova i izravnih jednokratnih uplata osoba u Društvo i
- iz DOBROVOLJNOG mirovinskog osiguranja za doznake iz zatvorenih dobrovoljnih mirovinskih fondova

Izjava Društva prikazuje načela ulaganja, investicijske ciljeve, stratešku alokaciju uzimajući u obzir trajanje obveza iz ugovora o mirovinama, principe i tehnike mjerenja rizika ulaganja, raspodjelu rizika te usvojene strategije, interne pravilnike, metode i mjere upravljanja rizicima.

2. OSNOVNA NAČELA ULAGANJA

Imovina za pokriće tehničkih pričuva ulaže se u skladu sa Zakonom, Pravilnikom, pravilima struke te načelima urednog i savjesnog gospodarstvenika isključivo u interesu korisnika mirovine.

Prilikom ulaganja Imovine, Društvo uzima u obzir sljedeće osnovne principe:

- sigurnost ulaganja – ispunjava ekonomski i pravni aspekt ulaganja
- isplativost ulaganja – očekivani prinos na ulaganje u skladu s očekivanim tržišnim prinosom imovine sa sličnom razinom rizika

- utrživost ulaganja – mogućnost brzog unovčenja u kratkom roku, u skladu s prirodom i trajanjem obveza iz ugovora o mirovini
- raspršenost ulaganja – očuvanje vrijednosti imovine te ograničavanje rizika gubitka od ulaganja.

ODRŽIVOST ULAGANJA

U investicijskom procesu prilikom određivanja strategija ulaganja i donošenja investicijskih odluka Društvo neće razmatrati značajne štetne učinke odluka o ulaganjima na čimbenike održivosti propisane člankom 4, stavkom 1. Uredbe o objavi podataka vezanih uz održivost u sektoru financijskih usluga (SFDR Uredba) zbog sljedećih razloga:

- Organizacijski, tehnički i kadrovski kapaciteti Društva (Društvo je s radom počelo 4.1.2021. godine) – Društvo u ovom trenutku procjenjuje da uspostava odgovarajućih politika u skladu s člankom 4. stavkom 1. SFDR Uredbe, kao i učinkovitost takvih politika na čimbenike održivosti ne bi bili proporcionalni organizacijskoj, tehničkoj i kadrovskoj strukturi Društva.
- Učinak na financijsku uspješnost ulaganja – ne postoje nedvojbeni dokazi i studije koje bi potvrdile kako čimbenici održivosti utječu na poboljšanje operativnih performansi izdavatelja financijskih instrumenata, te kako ulaganja u financijske instrumente koji su fokusirani na održive čimbenike ostvaruju više prinose,
- Standardizirani kriteriji – izostanak standardiziranih i reguliranih kriterija određivanja štetnih učinaka odluka o ulaganja na čimbenike održivost po kojima se neka ulaganja mogu vrednovati,
- Javno dostupni podaci – podaci o izdavateljima financijskih instrumenata koji su potrebni za donošenje odluka koje se temelje na štetnim učincima ulaganja na održivost nisu uvijek javno dostupni

Društvo u skladu s prethodno navedenim razlozima izjavljuje da neće razmatrati značajne štetne učinke odluka o ulaganjima na čimbenike održivosti navedene u članku 7. SFDR Uredbe pri obavljanju poslova isplate mirovina u okviru dobrovoljnog mirovinskog osiguranja u skladu s mirovinskim programima Društva na temelju individualne kapitalizirane štednje članova iz otvorenih i zatvorenih dobrovoljnih mirovinskih fondova.

Rizik održivosti je upravljački, okolišni ili socijalni događaj ili uvjet koji, ako do njega dođe, može uzrokovati stvaran ili potencijalno negativan bitan učinak na vrijednost ulaganja.

Uzimajući u obzir strategije ulaganja te zakonom dozvoljena ulaganja i ograničenja ulaganja imovine, Društvo smatra da je rizik održivosti već

sadržan u cijeni financijskih instrumenata, odnosno u tržišnom i kreditnom riziku te će istim nastaviti upravljati isključivo kroz tehnike primjenjive za tržišne i kreditne rizike. Društvo nije mijenjalo strategije ulaganja s obzirom na rizike održivosti.

Odluku o početku uzimanja u obzir štetnih učinaka odluka o ulaganjima na čimbenike održivosti sukladno članku 4. stavka 1. SFDR Uredbe, prilikom određivanja strategija i donošenja investicijskih odluka Društvo će preispitati početkom 2023. godine.

U slučaju izmjene Zakona i podzakonskih odredbi te tržišnih uvjeta, Društvo će u interesu korisnika mirovina prilagoditi načela ulaganja novonastalim pravnim i tržišnim uvjetima te pri tome izmijeniti ovu Izjavu, a najmanje svake tri godine.

3. STRATEGIJA ULAGANJA IMOVINE

Strateškom alokacijom imovine po osnovnim klasama dolazi se do ostvarenja dugoročnih ciljeva Društva. Strateška alokacija imovine sadrži raspodjelu imovine između osnovnih klasa imovine sa ciljanom alokacijom po osnovnim klasama imovine uz pridržavanje svih zakonskih i podzakonskih odredbi.

Osnovne klase imovine u koje će Društvo ulagati su:

- najveći dio imovine Društva biti će uloženo u dužničke vrijednosne papire RH, država članica EU i OECD, HNB-α, središnjih banaka država članica EU i OECD-α, te u ovu klasu imovine ulazi posredno i izloženost kroz ulaganja u UCITS fondove i izvedene financijske instrumente,
- dužničke vrijednosne papire dioničkih društava sa sjedištem u RH, država članica EU i OECD-α,
- vlasničke vrijednosne papire dioničkih društava iz HR, zemalja članica EU i OECD-α, te u ovu klasu imovine ulazi posredno i izloženost kroz ulaganja u UCITS fondove i izvedene financijske instrumente,
- prenosive vrijednosne papire i instrumente tržišta novca koji nisu uvršteni na uređeno tržište dioničkih društava sa sjedištem u RH, zemljama EU i OECD u imovinu za dobrovoljne mirovinska osiguranja,
- depozite i novac na računu, čime se steže kratkoročna rezerva likvidnosti za podmirenje sadašnjih obveza isplata mirovina,
- otvorene ili zatvorene alternativne investicijske fondove (AIF) koji imaju odobrenje za rad u RH, zemljama EU ili OECD-α,

- nekretnine koje su upisane u ZK u RH, zemljama EU ili OECD-a,
- financijske izvedenice samo ako doprinose smanjenju rizika ulaganja ili olakšavaju učinkovito upravljanje portfeljem, a prvenstveno s ciljem smanjenja tečajnog, odnosno kamatnog rizika temeljne imovine.

4. INVESTICIJSKI PROCES DONOŠENJA ODLUKA

Uprava Društva sukladno zakonskim i podzakonskim odredbama donosi interne akte iz područja ulaganja imovine, usvaja strategiju i limite ulaganja, imenuje članove Investicijskog odbora te postupke za donošenje odluka i njihove izmjene. Investicijski odbor se sastoji od Uprave, voditelja odjela ulaganja imovine i ALM, nositelja ključne funkcije upravljanja rizicima te upravitelja tehničkih pričuva. Investicijski odbor je zadužen za izradu prijedloga strategije ulaganja imovine, kao i analize učinkovitosti i rizičnosti upravljanja portfeljem Društva.

Investicijski odbor predlaže, a Uprava Društva usvaja stratešku alokaciju imovine koja sadrži raspodjelu imovine sa ciljanom alokacijom po osnovnim klasama imovine te rangove odstupanja od ciljane strateške alokacije imovine po klasama imovine na način da je odstupanje prihvatljivo te da je i dalje u skladu sa važećom strateškom alokacijom. Za određena ulaganja Uprava Društva je dužna ishoditi prethodno odobrenje Nadzornog odbora društva.

Odjel ulaganja i ALM je zadužen za operativnu realizaciju ulaganja u okviru investicijskog procesa kao i sudjelovanje u definiranju i predlaganju strategije ulaganja te donošenju dnevnih odluka o ulaganju. Obavlja poslove upravljanja Imovinom, trgovanja na domaćim i stranim tržištima, praćenja tržišta, izrade izvještaja o transakcijama, praćenja likvidnosti i služi kao potpora investicijskom procesu.

Ključna funkcija upravljanja rizicima sudjeluje u izradi ALM studije u suradnji sa upraviteljem tehničkih pričuva. Prati limite ulaganja, listu odobrenih izdavatelja vrijednosnih papira te kreditnih institucija i ovlaštenih partnera za trgovanje, sudjeluje zajedno sa odjelom ulaganja imovine i ALM u izradi prijedloga strateškog portfelja te vrši testiranja istog na pomake u ključnim pretpostavkama. Ključna funkcija upravljanja rizicima testira stvarni investicijski portfelj na osjetljivost promjena u tržišnim uvjetima poput promjena kamatnih stopa i tečajeva.

Upravitelj tehničkih pričuva izrađuje ALM studiju u suradnji sa ključnom funkcijom upravljanja rizicima te prati usklađenost imovina sa obvezama.

Investicijski proces sastoji se od sljedećih faza:

Faza investicijskog procesa	Organizacijski dio
Praćenje tržišta, prikupljanje informacija	Ulaganje imovine i ALM, Upravljanje rizicima, Aktuarski poslovi
Izrada analiza	Ulaganje imovine i ALM, Upravljanje rizicima, Aktuarski poslovi
Prijedlog odluke o strateškoj alokaciji i rangovima odstupanja po klasama imovine	Investicijski odbor
Usvajanje odluke o strateškoj alokaciji i rangovima odstupanja po klasama imovine	Uprava
Realizacija ulaganja	Ulaganje imovine i ALM
Kontrola i namira ulaganja	Upravljanje rizicima, Administracija i podrška
Računovodstvena evidencija i vrednovanje	Administracija i podrška
Izveštavanje i praćenje	Ulaganje imovine i ALM, Administracija i podrška, Upravljanje rizicima

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA

Sustav upravljanja rizicima čine svi relevantni dijelovi organizacijske strukture Društva koji sudjeluju u procesu upravljanja rizicima portfelja, te postupci, tehnike i alati mjerenja i upravljanja rizicima koje Društvo primjenjuje. Centralnu ulogu u sustavu upravljanja rizicima u Društvu ima ključna funkcija upravljanja rizicima. S obzirom na vrstu, opseg i složenost poslovanja, Društvo je funkciju upravljanja rizicima organiziralo u okviru organizacijske jedinice Upravljanje rizicima. Pravilnik o upravljanju rizicima temeljni je dokument u kojem su opisane strategija i politika upravljanja rizicima.

Sustav upravljanja rizicima omogućava ostvarivanje poslovnih ciljeva Društva te se postavlja na kontinuiranoj osnovi na način da se rizici identificiraju, procjenjuju, kontroliraju, upravljaju i da se redovito izvještava o rizicima, kojima je Društvo izloženo ili bi moglo biti izloženo u aktivnostima u kojima nastoji postići strateške ciljeve, na pojedinačnoj ili skupnoj osnovi.

S ciljem omogućavanja učinkovitog upravljanja rizicima, uspostavljen je model 'triju obrambenih linija', uključujući jasnu podjelu odgovornosti i zadataka među njima:

- prva obrambena linija: poslovne djelatnosti (sklapanje ugovora o mirovini, ulaganja, računovodstvo i drugo);
- druga obrambena linija: funkcija upravljanja rizicima, aktuarska funkcija, funkcija usklađenosti i odbor za rizike i kontrole;
- treća obrambena linija: unutarnja revizija.

Funkcionalnost modela upravljanja rizicima redovito se preispituje i traže novi optimalni načini i mjere upravljanja rizicima sa ciljem kontinuiranog unapređenja, poboljšanja metoda i tehnika upravljanja rizicima.

Ulaganjem imovine Društvo na sebe preuzima financijske rizike. Glavne kategorije rizika vezanih uz ulaganja su rizik likvidnosti, kreditni, tržišni i operativni rizik te nad njima Društvo vrši svakodnevni nadzor i procjenu. Internim aktima detaljno su opisane metode, potrebne mjere i postupci utvrđivanja izloženosti svake prethodno navedene kategorije rizika.

RIZIK LIKVIDNOSTI

Rizik likvidnosti je rizik nemogućnosti transformacije pojedinih oblika financijske imovine u novčana sredstva (rizik likvidnosti imovine) ili rizik nemogućnosti uravnoteženja kratkoročnih platežnih mogućnosti s jedne strane i kratkoročnih obveza s druge strane (rizik novčanog tijeka).

Navedenim rizicima Društvo upravlja procjenom likvidnosti financijskog instrumenta prilikom donošenja investicijske odluke te procjenom likvidnosti portfelja uzimajući u obzir likvidnost imovine i obveza (mirovina).

KREDITNI RIZIK

Kreditni rizik predstavlja rizik da izdavatelj financijskog instrumenta koji se nalazi u imovini Društva neće biti u mogućnosti podmiriti svoje obveze uslijed nastanka nemogućnosti plaćanja ili drugih razloga. Društvo upravlja ovim rizikom tako da redovito procjenjuje kreditnu sposobnost izdavatelja u koje namjerava ulagati ili ulaže svoju imovinu. Radi što većeg smanjenja kreditnog rizika Društvo posluje i ulaže imovinu u druge ugovorne strane ili ugovara transakcije s drugim ugovorenim stranama koje imaju dobre pokazatelje poslovanja i kreditni rejting sukladno zakonski propisanim limitima te internim modelima za procjenu kreditne sposobnosti.

Rizik namire je posebna vrsta kreditnog rizika, a predstavlja mogućnost da realizacija ili namira zaključenih transakcija bude otežana ili potpuno onemogućena. Navedenim rizikom Društvo upravlja pažljivim odabirom drugih ugovornih strana uzimajući u obzir njihovu kreditnu sposobnost i ugled na tržištu te namirom transakcija po načelu isporuke uz plaćanje (engl. Delivery versus Payment, DvP).

Rizik koncentracije odnosi se na mogućnost financijskog gubitka uslijed značajne izloženosti Društva prema pojedinim izdavateljima ili grupama izdavatelja. Navedenim rizikom Društvo upravlja diversifikacijom ulaganja. S obzirom na strategiju ulaganja Društvo će biti značajno izložen riziku koncentracije izdavatelju Republici Hrvatskoj te bankarskom sektoru Republike Hrvatske. Društvo dnevno prati izloženost riziku koncentracije izdavatelju te osigurava usklađenost izloženosti s ograničenjima propisanim Zakonom i podzakonskim aktima.

TRŽIŠNI RIZIK

Tržišni rizici su svaki potencijalni gubici koji mogu nastati zbog neočekivanih i nepovoljnih kretanja cijena i raznih drugih faktora, kao što su valutni rizik, rizik promjene kamatnih stopa i rizik promjene cijena na tržištu.

Društvo redovito prati, nadzire i preispituje utjecaj gore navedenih tržišnih rizika na imovinu, koristeći različite modele i tehnike mjerenja sukladno vrsti financijskog instrumenta. Važan alat u upravljanju tržišnim rizicima je diverzifikacija te redovito provođenje testova otpornosti na stres i retroaktivno testiranje.

Za utvrđivanje i mjerenje izloženosti tržišnim rizicima zadužena je ključna funkcija upravljanja rizicima koja izloženost imovine tržišnim rizicima mjeri putem više metoda i pokazatelja:

- dekompozicijom rizika imovine putem Value-at-Risk (dalje: VaR) metode,
- izračunom volatilnosti imovine,
- izračunom tečajne izloženosti,
- izračunom modificirane duracije portfelja

OPERATIVNI RIZIK I RIZIK PROMJENE POREZNIH I/ILI DRUGIH PROPISA

Operativni rizik je rizik potencijalnih gubitaka zbog neadekvatnih ili pogrešnih poslovnih procesa ili događaja prouzročenih greškama zaposlenika, sustava ili nastupa nepovoljnih vanjskih događaja. Praćenje operativnih rizika organizirano je i provodi se u skladu s internim procedurama pojedinih organizacijskih jedinca Društva, kontinuiranim nadzorom poslovnih procesa od strane kontrolnih funkcija i Uprave. U cilju učinkovitog upravljanja operativnim rizicima, uspostavljen je sustav temeljen na pravnim propisima i standardima za upravljanje operativnim rizicima u financijskoj industriji. U navedenom sustavu koriste se tehnike koje uključuju identifikaciju i procjenu rizika, prikupljanje podataka o događajima operativnog rizika te praćenje ključnih pokazatelja operativnog rizika.

RIZIK ODRŽIVOSTI

Rizik održivosti je upravljački, okolišni ili socijalni događaj ili uvjet koji, ako do njega dođe, može uzrokovati stvaran ili potencijalno negativan bitan učinak na vrijednost ulaganja.

Najznačajniji rizici održivosti odnose se na okolišne i reputacijske rizike korporativnih izdavatelja i/ili drugih ugovornih strana koji mogu dovesti do primjerice bojkota tvrtki koji krše zakone o radu ili regulatornih kazni.

Rizici održivosti u određenoj mjeri mogu biti prisutni kod svih vrsta financijskih instrumenta dozvoljenih za ulaganje. S obzirom na investicijsku strategiju i dozvoljena ulaganja, te korištene financijske instrumente Društvo procjenjuje da rizik održivosti nije materijalno značajan da bi se razmatrao kao zasebna kategorija rizika. Društvo smatra da je rizik održivosti već sadržan u tržišnom i kreditnom riziku te će istim nastaviti upravljati isključivo kroz tehnike primjenjive za tržišne i kreditne rizike.

SKLONOST RIZICIMA I TOLERANCIJA RIZIKA

Sklonost rizicima reflektira se u formiranju granice dopuštenog rizika i operativnih limita koji prvenstveno poštuju zakonska ograničenja ulaganja. Granice dopuštenog rizika su granice pojedine kategorije rizika uključene u profil rizika Društva, i mjere za rizike, koje se prate u redovitom procesu upravljanja rizicima. Tolerancija rizika predstavlja sposobnost Društva da nastanak ili posljedicu nastanka pojedinog rizika svede na razinu da ta posljedica u bitnome ne utječe na ostvarenje ciljeva Društva.

U svrhu određivanja sklonosti rizicima i tolerancije rizika, Društvo je definiralo cilj odnosno pragove značajnosti i pragove ranog upozorenja koji se odnose na ključne rizike te će Uprava Društva poduzeti potrebne radnje u slučaju dostizanja navedenih pragova sukladno Pravilniku o upravljanju rizicima i drugim internim aktima.

U tablici u nastavku opisane su sklonosti rizicima glavnih kategorija rizika vezanih uz ulaganja i profil rizika imovine za pokriće tehničkih pričuva iz obveznog i dobrovoljnog mirovinskog osiguranja te imovine Društva:

Vrsta rizika	Faktor rizika	Sklonost riziku		
		obvezno	dobrovoljno	Društvo
Tržišni rizik	Kamatna stopa	Visok	Umjeren	Vrlo nizak
	Promjena cijene	Umjeren	Umjeren	Vrlo nizak
	Vlasnički vrijedonosni papiri	Vrlo nizak	Nizak	Vrlo nizak
	Valuta	Umjeren	Visok	Vrlo nizak
Kreditni rizik	Rizik konkurencije	Visok	Visok	Vrlo visok
	Druga ugovorna strana	Umjeren	Umjeren	Umjeren
	Kreditna sposobnost	Umjeren	Umjeren	Umjeren
Rizik likvidnosti	Neusklađenost likvidnosti	Vrlo nizak	Vrlo nizak	Vrlo nizak
Operativni rizik		Vrlo nizak	Vrlo nizak	Nizak
Profil rizika		Umjeren	Umjeren	Nizak

(moguće ocjene: vrlo nizak, nizak, umjeren, visok, vrlo visok)

Kultura rizika u Društvu je vrlo bitna i obuhvaća najmanje opću svjesnost o rizicima na svim razinama Društva, odnos i ponašanje radnika prema rizicima i u vezi s rizicima te upravljanje rizicima uzimajući u obzir sklonost preuzimanja rizika.

Kroz razvoj i implementaciju pisanih politika i pravila za upravljanje rizicima, putem ostalih internih akata (procedura i odluka) te putem jasne strukture s definiranim ulogama, odgovornostima, kompetencijama i kroz stalno razvijanje kulture rizika Društvo dolazi do cilja osiguravanja učinkovitosti i prikladnosti cijelog procesa upravljanja rizicima.

6. ZAVRŠNE ODREDBE

Ovu Izjavu usvojila je Uprava Društva dana 09.12.2021., a stupa na snagu danom izdavanja suglasnosti Nadzornog odbora.

Vlasnik ove Izjave je Odjel ulaganja i ALM.

Potpisan izvornik pohranjen je kod ključne funkcije praćenja usklađenosti.

U Zagrebu, 21.12.2021.

Hrvatsko mirovinsko osiguravajuće društvo d.d.
Gradišćanska ulica 26, Zagreb